

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**AKREP TÜRLERİNİN DOĞADAN YAKALANMASINA İLİŞKİN
USUL VE ESASLARA DAİR YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; akrep türlerinin yaşama ortamlarının korunması ve doğadan yakalanmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, doğadan bilimsel amaçlı akrep türlerinin yakalanması hariç olmak üzere, gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından gerçekleştirilen doğadan akrep türlerinin yakalanmaları, akrep türlerinin doğal ortamda varlıklarını sürdürebilmeleri, korunmaları ve yaşam alanları ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 9 ve 20 nci maddelerine, 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 1, 4, 10 ve 28 inci maddelerine, Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesinin 3 üncü maddesine, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 413, 415 ve 420 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Akrep: Arachnida (Örümcekgiller) sınıfının Scorpiones takımını oluşturan genellikle sıcak ve nemli bölgelerde yaşayan, vücutları sert kitin bir tabaka ile örtülü, kıvrık ve kalkık kuyruğunda zehir iğnesi bulunan eklembacaklıları,
  - Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
  - Genel Müdür: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürünü,
  - Genel Müdürlük: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünü,
  - İl Şube Müdürlüğü: Tarım ve Orman Bakanlığı Bölge Müdürlüklerine bağlı ildeki Şube Müdürlüğünü,
  - Ön İzin: Doğadan akrep türü yakalamak için üretim tesisi kurulması şartına bağlanarak verilen izni,
  - Tür: Eşeyli üreyen organizmalarda doğal şartlarda kendi aralarında üreyebilen ve verimli nesiller meydana getiren bireyler grubunu,
  - Yakalama İzni: Üretim tesisinin kurulumundan sonra akrep türlerinin yakalanması amacıyla verilen nihai izni,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**İl Şube Müdürlüğünün Görevleri, Doğadan Akrep Türlerinin Yakalanması, Başvuru,
Ön İzin ve Yakalama İzni Süreci**

İl şube müdürlüğünün görevleri

MADDE 5 – (1) İl şube müdürlüğü aşağıda belirtilen işlemlerin yürütülmesinden sorumludur:

- Gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından doğadan akrep türlerinin yakalanabilmesi ile ilgili yapılan başvuruların değerlendirmesini yapmak.
- Doğadan akrep türlerinin yakalanması sırasında, yakalama izninde belirlenen, yakalama miktarı, yakalama zamanı, yakalama alanı, yakalama yöntemleri ve diğer şartlara uyulup uyulmadığının kontrolünü yapmak, kayıt altına almak ve denetlemek.
- Doğadan akrep türlerinin yakalanacağı alanlar ile kesin yakalama tarihini, yakalama yapılacağı tarihten en az on beş gün önce İçişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının ilgili taşra birimlerine bildirmek.

Doğadan akrep türlerinin yakalanması

MADDE 6 – (1) Doğadan akrep türlerinin yakalanması yasaktır. Ancak; insan veya hayvan sağlığı için akrep zehrinden elde edilen ürünlerin üretilmesi amacıyla izin ve onay süreci tamamlanmış üretim tesislerine damızlık sağlanması için akrep türlerinin doğadan yakalanmasına, mevcut akrep türlerinin doğal yayılış alanı içerisindeki popülasyon devamlılığına olumsuz bir etkisinin olmaması durumunda, izin verilebilir.

(2) Üreme dönemleri içerisinde doğadan akrep türleri yakalanamaz.

(3) Hayvanlara acı çektiren, uzuvlarına zarar veren, davranışları üzerine olumsuz etkisi olan ve aynı zamanda

taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve ilgili mevzuat çerçevesinde yasaklanan yöntemlerle doğadan akrep türlerinin yakalanması yasaktır.

(4) Hayvanların türlerine göre; insanlara, hayvanlara ve çevreye zarar vermelerini engelleyecek ve kaçmalarını önleyecek önlemler, üretim tesisi sahiplerince alınır. Tesis sahibi tarafından doğadan yakalanan anaç bireylerin, bu bireylerden elde edilen yavruların ve ölen bireylerin sayılarının bir envanter defterinde düzenli olarak tutulması sağlanır. Kaçan akreplerin yakalanma masrafları ile bu hayvanların vereceği tüm zararlardan, üretim tesisi sahibi sorumludur.

(5) Üretim tesisinde bulunan akrep türleri, Genel Müdürlüğün izni olmadan üretim tesislerince doğaya bırakılamaz.

(6) Üretim tesisinde bulunan akreplerin nakli, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır ve nakil sırasında akreplerin doğaya kaçmaması için gerekli tedbirler alınır.

(7) Doğadan yakalanan veya tesiste üretilen akreplerin ve yumurtalarının yurt dışına gönderilmesi veya satılması yasaktır.

Başvuru, ön izin ve yakalama izni süreci

MADDE 7 – (1) Doğadan akrep yakalamak isteyen gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları ilgili mevzuat çerçevesinde alınan üretim tesisi kurma onay ve izin belgeleri ile akrep üretim tesisi kuruluş amacına ilişkin insan veya hayvan sağlığını ilgilendiren ürünlerin ruhsat, izin ve yetki belgelerini aldıktan sonra akrep yakalama izni için aşağıda belirtilen belgelerle ve raporla akrep türlerinin yakalanacağı ildeki il şube müdürlüğüne öncelikle ön izin başvurusunda bulunur:

a) Hayvancılık Genel Müdürlüğünden üretim tesisine ilişkin alınan ruhsat, onay veya belge.

b) Akrep üretim tesisi kuruluş amacına ilişkin Sağlık Bakanlığından alınan tıp/sağlık uygulamaları kapsamındaki kullanımına yönelik yakalama ve üretim ile ilgili izinler veya Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünden alınan hayvan sağlığını ilgilendiren ürünlerin ruhsat, izin veya yetki belgeleri.

c) Doğadan Akrep Türü Yakalama Ön İzin Başvuru Formu (EK-1).

ç) Doğadan Akrep Türü Yakalama Ön İzin Başvuru Formunda belirtilen her bir tür için doğadan akrep türlerinin yakalanabileceğini gösterir üniversitelerden alınan bilimsel rapor.

(2) Bilimsel raporda söz konusu akrep türünün biyolojisi, yayılışı, popülasyonu, üreme dönemleri, doğadan yakalama yöntemleri, doğal popülasyona zarar vermeyecek olan yakalama miktarı, doğadan yakalamanın yapılacağı sahalara gösteren haritaların detaylı olarak sunumu, uzmanın yakalamaya ilişkin görüşü ve alınması gereken tedbirler yer alır.

(3) Birinci fıkrada belirtilen belge ve raporlar başvuru yapılan ildeki il şube müdürlüğü tarafından incelenir. Ön izin başvurusu uygun bulunmayanlara yazılı olarak gerekçeli bildirimde bulunulur. Ön izin başvurusunun uygun bulunması halinde birinci fıkrada yer alan belge ve raporlar değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir ve Genel Müdürlükçe uygun bulunması halinde il şube müdürlüğüne ön izin uygunluk yazısı gönderilir.

(4) Genel Müdürlük gerek görmesi halinde, ilgili alanda belirtilen akrep türlerinin yakalanmasına ilişkin ikinci bir bilimsel rapor isteyebilir.

(5) Doğadan yakalanacak akrep türlerinin miktarına, Genel Müdürlükçe karar verilir ve bu miktar bilimsel raporda yer alan miktardan fazla olamaz.

(6) Ön izin başvurusunun geçerliliği 3 yıl, yakalama izninin geçerliliği ise 2 yıl ile sınırlıdır ve bu süre zarfında gerçekleştirilmeyen doğadan akrep yakalanması talepleri için izin süreci baştan başlatılır.

(7) İlgili mevzuat çerçevesinde alınan üretim tesisi kurma onay ve izin belgelerine uygun olarak üretim tesisinin kurulmasının gerçekleşmesinin ardından, tesisin kurulduğunu gösterir belgeler ve dilekçe ile tesis sahiplerince yakalamanın yapılacağı ildeki il şube müdürlüğüne yakalama izni başvurusunda bulunulur.

(8) İl şube müdürlüğüne uygun bulunması halinde, değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe yakalama izni başvurusu gönderilir ve Genel Müdürlükçe uygun bulunması halinde il şube müdürlüğüne yakalama izni uygunluk yazısı gönderilir.

(9) Doğadan akrep türlerinin yakalanacağı alanlar ve kesin yakalama tarihi, yakalamanın yapılacağı tarihten en az otuz gün önce yakalama iznini alan üretim tesisi sahibi veya temsilcisi tarafından yakalamanın yapılacağı ildeki il şube müdürlüğüne dilekçe ile bildirilir.

(10) Yakalama yapılacak ildeki il şube müdürlüğünden en az bir kişinin ve masrafları başvuru sahiplerince karşılanacak eklembecaklılar konusunda uzman en az bir kişinin doğadan akrep türlerinin yakalama işlemi sırasında bulunması zorunludur. Yakalama miktarları ve yerleri tutanağa bağlanır.

(11) Yakalama yapılacak il ile tesisin kurulduğu ilin farklı olması durumunda, yakalama yapılan ildeki il şube müdürlüğüne tutanağa bağlanan yakalama miktarları ve yerleri Genel Müdürlüğün yanı sıra tesisin kurulduğu ildeki il şube müdürlüğüne de gönderilir.

(12) Doğadan akrep türü yakalamak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, aynı tür için yeni yakalama iznine en erken, yaptığı son yakalamadan 5 yıl sonra başvurabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Cezalar

MADDE 8 – (1) Akreplerin doğadan izinsiz yakalandığının tespit edilmesi halinde, yakalayan şahıslara 2872 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi gereği idarî para cezası uygulanır.

(2) Akreplerin üretim tesislerinden çıkacak şekilde kaçmaları ve insanlara, hayvanlara ve çevreye zarar vermeleri ile ilgili engelleyici tedbirleri almadıkları tespit edilen üretim tesisi sahiplerine 5199 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereği idarî para cezası uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

DOĞADAN AKREP TÜRÜ YAKALAMA ÖN İZİN BAŞVURU FORMU

Gerçek Kişi ise

Sahibinin Adı Soyadı :

T.C. Kimlik No :

Adresi :

Telefon :

Tüzel Kişi, Kurum veya Kuruluş İse

Adı/Unvanı :

Yetkili Kişinin Adı Soyadı :

Adresi :

Telefon :

Doğadan Yakalanması Planlanan Akrep Türlerinin

Sıra No	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Tür Sayısı

Doğadan Yakalama Yöntemi

Doğadan Yakalama Süresi

Türün Adı	Başlangıç Tarihi (Gün/ay/yıl)	Bitiş Tarihi (Gün/ay/yıl)

Doğadan Yakalanacak Akrep Türlerinin Bulunduğu Yerlere İlişkin Bilgiler*

Türün Türkçe Adı :
Türün Bilimsel Adı:
İl:
İlçe:
Köy/Mahalle:
Mevkii:
Alanın büyüklüğü (ha):
Alanın yasal statüsü ile mülkiyet durumu:
Yakalama yapılacak alanda işbirliği yapılacak kişiler, kurum ve kuruluşlar:

* Birden fazla türe ilişkin bilgi girilmesi durumunda her tür için bu tablo ayrı ayrı düzenlenecektir.

Yakalamaya katılacak kişilerin

Adı Soyadı	Mesleği	Unvanı	Kurum/Kuruluş	İletişim Bilgileri

Gerçek/ Yetkili Kişinin adı ve soyadı:

İmza:

Tarih: